

घोडाघोडी स्थानीय राजपत्र
घोडाघोडी नगरकार्यपालिकाको कार्यालय द्वारा प्रकाशित
सुखड, कैलाली, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

भाग २	वर्ष २	अंक २३	२०७५ चैत्र ०३ गते, आईतबार
-------	--------	--------	---------------------------

घोडाघोडी नगरकार्यपालिकाबाट मिति २०७५।११।१९ मा स्वीकृत भएको “सहकारी व्यवस्थापन अनुदान मापदण्ड २०७५, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिम सार्वजनिक जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

“सहकारी व्यवस्थापन अनुदान मापदण्ड, २०७५

प्रस्तावना : सहकारी संस्थाको विकास एवं सहकारी व्यवसाय विस्तारका लागि प्रदान गरिने अनुदान सुविधालाई सरल, पारदर्शी र प्रभावकारी तुल्याउन बाञ्छनीय भएकाले, घोडाघोडी नगरकार्यपालिकाबाट पारित गरी यो मापदण्ड जारी गरिएको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो कार्यविधिको नाम “सहकारी व्यवस्थापन अनुदान मापदण्ड, २०७५” रहेको छ।
- (२) यो मापदण्ड तुरुन्त लागु हुनेछ।
२. परिभाषा : विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा :
 - (क) “सहकारी” भन्नाले सहकारी ऐन २०४८, तथा संशोधित ऐन २०७४, घोडाघोडी नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम दर्ता भएका सहकारी संस्था सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ख) “आयोजना” भन्नाले दफा ३ को उपदफा (३) बमोजिम संस्थाले संचालन गर्न प्रस्ताव गरेको आयोजना सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ग) “उपकरण अनुदान” भन्नाले घोडाघोडी नगरपालिकाका बाट निशुल्क अनुदानमा दिने कम्प्युटर, फर्निचर विभिन्न औजार, साना तथा घरेलु उद्योगका मेसिनरी साथै तालिम सम्भन्तु पर्छ र सो शब्दले सहकारी संघलाई समेत जनाउँदछ।
 - (घ) “सहकारी शाखा” भन्नाले घोडाघोडी नगरपालिकाको सहकारी क्षेत्र हेर्ने सहकारी शाखा सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ङ) “मन्त्रालय” भन्नाले सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय सम्भन्तु पर्दछ।
 - (च) “प्रदेश मन्त्रालय” भन्नाले सुदूरपश्चिम प्रदेश भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सम्भन्तु पर्दछ।
 - (छ) “मापदण्ड” भन्नाले घोडाघोडी नगरपालिकाबाट निर्मित हुने सुचक तथा मापदण्ड सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ज) “मुख्य कारोबार” भन्नाले संस्थाले संचालन गरेका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू मध्ये कुल वार्षिक कारोबारको पचास प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा भएको कारोबार सम्भन्तु पर्दछ।
 - (झ) “विनियम” भन्नाले संस्थाको विनियम सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ञ) “समिति” भन्नाले संस्थाको सञ्चालक समिति सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ट) “साधारण सभा” भन्नाले संस्थाको साधारण सभा सम्भन्तु पर्दछ।
 - (ठ) “सिमान्तकृत समुदाय” भन्नाले दलित र पिछडिएका अल्पसंख्यक जनजाति समुदाय सम्भन्तु पर्दछ र सो शब्दले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई समेत जनाउँछ।

परिच्छेद - २

अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था

३. अनुदान दिने सक्ने :

- (१) संस्थाको आयोजना सञ्चालन गर्न घोडाघोडी नगरपालिकाले देहाय बमोजिम अनुदान दिन सक्नेछ।
 - (क) वीउपूँजी अनुदान
 - (ख) कार्यालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री उपकरण अनुदान
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रत्येक वर्ष प्रदान गरिने रकमको अधिकतम सीमा घोडाघोडी नगरपालिकाको स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा व्यवस्था भएबमोजिम हुनेछ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिम अनुदान दिँदा देहायका संस्थाको देहाय बमोजिमका आयोजनाका लागि दिन सकिनेछ :
- (क) कृषक सहकारी संस्थाले दीर्घकालिन रूपमा भूमिको व्यवस्था गरी सदस्यलाई संलग्न गराई सञ्चालन गर्ने सहकारी खेतीका आयोजना,
- (ख) कृषक सहकारी संस्थाले आफ्ना सदस्यहरूको उपज संकलन सञ्चय, प्रशोधन तथा बजारीकरण गर्ने सम्बन्धी आयोजना,
- (ग) आम उपभोक्ताका सहकारी संस्थाले आफ्ना सदस्यहरूलाई अत्यावश्यक दैनिक उपभोग्य वस्तुहरू बिक्री वितरण गर्ने आयोजना
- (घ) विषयसँग सम्बन्धित सहकारी संस्थाले संगठित भई सामूहिक रूपमा संचालन गर्ने स्रोत केन्द्र, थोक बजार, स्वास्थ्य सेवा, घरेलु तथा साना उद्योग संचालनका लागि आवश्यक उपकरण, कृषि औजार लगायतका उपभोगका आयोजना ।
- (ङ) सहकारी संस्थाहरूको कार्यालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण (कम्प्युटर, ल्याप टप, प्रिन्टर) फर्निचर लगायतका सामग्री वितरण गर्ने आयोजना ।
४. बीउपुँजी अनुदान प्रदान गर्न सक्ने :
- (१) घोडाघोडी नगरपालिकाले संस्थालाई दफा ३ को उपदफा (३) को खण्ड (क) बमोजिमको आयोजना सञ्चालन गर्न बीउपुँजी अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बीउपुँजी अनुदान उपलब्ध गराउँदा संस्थाको प्रत्यक्ष रोजगार पाउने सदस्य संख्याका आधारमा प्रति सदस्य बीस हजार रुपैयाँ वा कुल एक लाखमा जुन घटी हुन्छ, सो रकमको माथिल्लो सीमा कायम गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) मा जनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला मात्र सम्मिलित संस्थाको हकमा प्रति सदस्य तीस हजार रुपैया वा कुल दुई लाखमा जुन घटी हुन्छ, सो रकमको माथिल्लो सीमा कायम गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) मा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक पटक बीउपुँजी अनुदान उपलब्ध गराइएको संस्थालाई आयोजना विस्तारगरी थप स्वरोजगारी दिलाउने अवस्थामा ३ वर्षपछि उपदफा (२) र (३) बमोजिमको सीमामा नबढाई बीउपुँजी अनुदान गर्न सकिनेछ । (५) यस दफा बमोजिम उपलब्ध गराइएको बीउपुँजी अनुदान संस्थाले आफ्नो जगेडा कोषमा राखी आयोजनाको उद्देश्य बमोजिम स्थिर वा कार्यशील पुँजीका साथै व्यवसाय सञ्चालन खर्च व्यहोर्ने उपयोग गर्न सक्नेछ ।
५. कार्यालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक उपकरण अनुदान :
- (१) सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास तथा कार्यालयको व्यवस्थापनका लागि सहयोग पुऱ्याउन घोडाघोडी नगरपालिका सहकारी समन्वय समितिको निर्णयानुसार कार्यालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण (कम्प्युटर, ल्याप टप, प्रिन्टर) फर्निचर लगायतका सामग्री वितरण गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदान गरिने अनुदान नगरपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा व्यवस्था भएबमोजिम हुनेछ ।
- (३) उपकरण अनुदानका लागि देहायको पूर्वर्शतहरू पुरा गरेको हुनुपर्नेछ :
- (१) नियमित रूपमा साधारण सभा गरेको नियमित लेखा परीक्षण गरेको कारोबारमा भाका ननाघेको उद्देश्य अनुसारको कारोबार गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (२) सहकारी ऐन, नियम तथा प्रचलित कानुन अनुसारको सम्बन्धित निकायहरूको नियमको समेत पालना गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (३) समुदायमा आधारित र विनियमको पालना गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (४) विद्युत वा वैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ ।
- (५) कम्प्युटरबाट उपलब्ध हुने सेवा सहकारी संस्थाले देहाय बमोजिम कार्यमा उपयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (क) कोपोमिस (COPOMIS) प्रयोग सम्बन्धी कार्यलाई सफल बनाउन ।
- (ख) संस्थाले दैनिक कामहरूके अध्यावधिक विवरण राख्न ।
- (ग) संस्थाको दैनिक चार खाता अभिलेख राख्न ।
- (घ) मलखाद तथा बीउविजनका खरिद बिक्री विवरण राख्न ।
- (ङ) इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्न ।
- (च) सम्पूर्ण कार्य कम्प्युटर मार्फत गरि सहकारीका सदस्यहरूलाई पारदर्शिता ल्याउन ।
- (छ) उपदफा (१) बमोजिम प्रदान गरिने अनुदान नगरपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा व्यवस्था भएबमोजिम हुनेछ ।

६. सदस्य केन्द्रित भई व्यवसाय सञ्चालन गर्नु पर्ने :

(१) यस मापदण्ड बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने संस्थाले सम्भव भएसम्म देहायबमोजिम सदस्य केन्द्रित व्यवसाय सञ्चालन गर्नु पर्नेछ :

- (क) उत्पादनमूलक संस्थाले सदस्यहरको मात्र उपज खरिद गर्नुपर्ने,
- (ख) उपभोक्ता संस्थाले सदस्यहरूलाई आवश्यक वस्तु वा सेवा मात्र बिक्री गर्नुपर्ने,
- (ग) रोजगारीमूलक संस्थाले सदस्यहरूलाई मात्र रोजगारी दिनुपर्ने,

७. अनुदान उपलब्ध नगराइने :

(१) दफा ४ र ५ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराइने छैन

- (क) वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न नगरेको,
- (ख) सञ्चालक समिति र लेखा समितिको नियमित रूपमा निर्वाचन नगरेको,
- (ग) नियमिति रूपमा वार्षिक लेखा परीक्षण नगराइएको,
- (घ) लेखा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन पेश नभएको
- (ङ) अघिल्लो वर्षहरूमा प्राप्त गरेको अनुदानको सदुपयोग नगरेको,
- (च) कार्यक्षेत्रभन्दा बाहिर गई कारोबार सञ्चालन गरेको
- (छ) कर चुक्ता प्रमाण पत्र नभएको,
- (ज) जोखिम कर्जा कोषको व्यवस्थापन नभएको ।

(२) बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने संस्थाले वीउपुंजी अनुदान प्राप्त गर्न सक्ने छैन ।

परिच्छेद - ३

अनुदान प्रदान गर्ने प्रक्रिया

८. सूचना प्रकाशन गर्ने :

(१) नगरपालिकाको निर्णयानुसार १५ दिने सूचना प्रकाशन गरि संस्थाहरूलाई जानकारी गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना नगरपालिकाको वेबसाइटमा समेत राख्नुपर्नेछ ।

९. दरखास्त पेश गर्नुपर्ने : यस मापदण्ड बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्न इच्छुक संस्थाले देहायका कागजात तथा विवरण संलग्न गरी प्रकाशित सूचनामा दिइएको अवधि भित्र तोकिएको बमोजिमको ढाँचामा कार्यालयमा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(क) संस्था दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

(ख) संस्थाको विनियमको प्रतिलिपि,

(ग) पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,

(घ) कर चुक्ताको प्रमाण पत्र,

(ङ) कार्यक्रमको प्रस्तावना,

(च) साधारण सभा तथा सञ्चालक समितिबाट आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन प्रस्ताव स्वीकृत गरी अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपि,

(छ) आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,

(ज) ताकिए बमोजिमको विवरण ।

१०. प्रारम्भिक छानबिन गर्ने :

(१) दफा ९ बमोजिम प्राप्त दरखास्त उपर घोडाघोडी नगरपालिकाको सहकारी शाखाले प्रारम्भिक छानबिन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छानबिन गर्दा सम्बन्धित कार्यालयले तोकिए बमोजिमको प्रारम्भिक जाँचसूचीको आधारमा कार्यालयमा उपलब्ध अभिलेख भिडाउने साथै स्थलगत निरीक्षण समेत गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गदा जाँचसूची मध्ये कुनैमा असफल भएको पाइएमा सम्बन्धित संस्थालाई सहकारी शाखा मार्फत दरखास्त स्वीकृत नहुने व्यहोराको जानकारी संस्थालाई गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गर्दा यस मापदण्ड बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्ने देखिएमा जाँचसूची सहित छनौटको निर्णय गरी सहकारी शाखा मार्फत सम्बन्धित संस्थालाई गराउनु पर्नेछ ।

११. आयोजना प्रस्तावको मूल्याङ्कन र स्वीकृती गर्ने :

(१) दफा १० को उपदफा ४ बमोजिम प्राप्त प्रस्तावको मूल्यांकन गरी सिफारिस गर्न घोडाघोडी नगरपालिकाले सहकारी विज्ञ सहित ३ जनालाई प्राप्त प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन गरी सिफारिसका लागि जिम्मेवारी प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा भएको व्यवस्थानुसार छनौट भएका सहकारी संस्थाहरूको मूल्याङ्कन गरी सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

विविध

१२. तालिम तथा कम्प्युटर फर्निचर तथा अन्य अनुदान तथा अधिकार प्रदान गर्न सकिने :

(क) घोडाघोडी नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम छुट सुविधाको व्यवस्था अनुसार सहकारी संस्था छनौट गरी छनौट गरिएका सहकारी संस्थाहरूलाई तालिम तथा कम्प्युटर उपकरण, फर्निचर तथा अन्य विविध अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(ख) छनौट भएका सहकारी संस्थाले प्राप्त गर्ने कम्प्युटर उपकरण, फर्निचर तथा अन्य विविध अनुदान प्राप्त गर्न तोकिए बमोजिम लागत साभेदारीको रकम व्यहोर्नु पर्ने छ ।

१३. अनुदान अनुगमन समिति : (१) घोडाघोडी नगरपालिकाबाट सहकारी संस्थाहरूलाई प्रदान गरिएको वीउपूजी तथा कार्यालय व्यवस्थापनका लागि प्रदान गरिएको उपकरण तथा फर्निचर लगायतका सामग्रीहरूको उपयोगको अवस्था थाहा पाउन देहाय बमोजिमको अनुगमन समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(क) संयोजक नगर प्रमुख

(ख) सदस्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ग) सदस्य आर्थिक विकास समिति संयोजक

(घ) सदस्य जिन्सी शाखा प्रमुख

(ङ) सदस्य सहकारी शाखा प्रमुख

१४. व्याख्या गर्ने अधिकार : (१) यस मापदण्डको कार्यान्वयनका सिलसिलामा कुनै प्रावधानमा द्विविधा उत्पन्न भएमा निर्देशिकाको भावना र मर्मको प्रतिकूल नहुने गरी नगरकार्यपालिकाले व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

१५. संशोधन: (१) घोडाघोडी नगरपालिकाले यस मापदण्डमा आवश्यकानुसार थपघट वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत